

SARDAR PATEL UNIVERSITY
F.Y. B.Com. (SECOND SEMESTER) (CBCS) EXAMINATION
2012
Wednesday, 11th April
11.00 a.m. to 1.00 p.m.
UB02ECOM10/26 : BUSINESS MANAGEMENT : PAPER - IV

કુલ ગુણ : ૬૦

નોંધ : જમણી બાજુના આંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧

અ) કાર્યશીલ મૂડીના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો.

(૦૬)

બ) કાર્યશીલ મૂડીના પ્રાપ્તિસ્થાનોની ચર્ચા કરો.

(૦૯)

અથવા

પ્ર.૧

અ) ટૂંકનોંધ લખો : કાર્યકારી ચક્ર

(૦૬)

બ) કાર્યશીલ મૂડીને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો.

(૦૯)

પ્ર.૨

અ) રોકડ સંચાલનના હેતુઓ સમજાવો.

(૦૪)

બ) રોકડ સંચાલનની મૂળભૂત સમસ્યાઓની ચર્ચા કરો.

(૦૫)

ક) રોકડ ધારણ કરવાના હેતુઓ સમજાવો.

(૦૬)

અથવા

પ્ર.૨ મોડર્ન કંપની એપ્રિલથી જૂન, ૨૦૧૨ના સમયગાળા માટે બેંકની સાથે ઓવરડ્રાફ્ટની

(૧૫)

સગવડ કરવાની ઇચ્છા ધરાવે છે. નીચે આપેલી માહિતી ઉપરથી કંપનીને દર મહિને જરૂર પડતી બેંકના ઓવરડ્રાફ્ટની સગવડ દર્શાવતું ઉપરના સમય માટેનું રોકડ અંદાજપત્ર બનાવો.

માસ	વેચાણ (રૂ.)	ખરીદી (રૂ.)	મજૂરી (રૂ.)	ઉત્પાદન ખર્ચ (રૂ.)	ઓફિસ ખર્ચ (રૂ.)	વેચાણ ખર્ચ (રૂ.)
ફેબ્રુઆરી	૧૮૦૦૦૦	૧૨૪૮૦૦	૧૨૦૦૦	૩૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦
માર્ચ	૧૮૨૦૦૦	૧૪૪૦૦૦	૧૪૦૦૦	૪૦૦૦	૧૦૦૦	૪૦૦૦
એપ્રિલ	૧૦૮૦૦૦	૨૪૩૦૦૦	૧૧૦૦૦	૩૦૦૦	૧૫૦૦	૨૦૦૦
મે	૧૭૪૦૦૦	૨૪૬૦૦૦	૧૨૦૦૦	૪૫૦૦	૨૦૦૦	૫૦૦૦

જૂન	૧૨૬૦૦૦	૨૬૮૦૦૦	૧૫૦૦૦	૫૦૦૦	૨૫૦૦	૪૦૦૦
જુલાઈ	૧૪૦૦૦૦	૨૮૦૦૦૦	૧૭૦૦૦	૫૫૦૦	૩૦૦૦	૪૫૦૦
ઓગષ્ટ	૧૬૦૦૦૦	૩૦૦૦૦૦	૧૮૦૦૦	૬૦૦૦	૩૦૦૦	૫૦૦૦

અન્ય માહિતી :

- ૧) તા. ૧-૪-૨૦૧૨ના રોજ અંદાજિત હાથ પર રોકડ સિલક રૂા. ૨૫૦૦૦
- ૨) ઉધાર વેચાણના ૫૦% વેચાણ થયા પછીના મહિનામાં અને બાકીના ૫૦% પછીના બીજા મહિનામાં વસૂલ થાય છે.
- ૩) લેણદારોને ખરીદીના પછીના મહિનામાં ચૂકવાય છે.
- ૪) ઉત્પાદન ખર્ચ ચૂકવવાનો ગાળો ૧/૨ મહિનાનો છે.
- ૫) અન્ય ખર્ચ ચૂકવવાનો ગાળો ૧ મહિનાનો છે.

પ્ર.૩

- અ) ઇન્વેન્ટરીના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો. (૦૪)
- બ) ઇન્વેન્ટરી રાખવાના ફાયદાઓ કયા છે ? (૦૫)
- ક) ઇન્વેન્ટરી સાથે સંકળાયેલ જોખમ અને ખર્ચ સમજાવો. (૦૬)

અથવા

પ્ર.૩ ઇન્વેન્ટરી સંચાલનની વિવિધ પદ્ધતિઓ વિસ્તૃત રીતે સમજાવો. (૧૫)

પ્ર.૪

- અ) લેણાં અને લેણાંનું સંચાલનનો તમે શો અર્થ કરો છો ? (૦૪)
- બ) લેણાં નિભાવવાના હેતુઓની ચર્ચા કરો. (૦૬)
- ક) લેણાં અંગેના જુદા જુદા ખર્ચ સમજાવો. (૦૫)

અથવા

પ્ર.૪

- અ) લેણાંની રકમ નક્કી કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો. (૦૮)
- બ) લેણાં સંચાલનની નીતિઓ સમજાવો. (૦૭)

